

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómezei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként ketszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztési iroda

Brassó, Kapu-utca 24. szám alatt.

hová a lap szálloni érdekelt kőszárművek intézkednek.

Polgári szombat:

D. ZAKARIAS JÁNOS.

Kézírtat vissza nem adatik.

Leptársaló:

A Közművelődési Irodalmi és Művelődési Társulat, Kolozsvár.

Kiadó: Berstein Márk — Brassói Közművelődési egyesület.

Társadalmi életünk.

Nagy fába vágtas fejszét. — Mondja magában a ki e címet megpillantva. Valóban nagy feladat olyanról emlekedni meg, a mi már alig van a brassói magyar társadalmi életünk. Tengünk legünk egy napról a másira s várjuk az alvó lány feledéséből. Nehezen mondjuk, nehezen ad magáról életét, mintha álompor volt volna be, mely miatt több áldomba merült.

A létűt nagy szűrszóra társadalmi életünk a hazai és külföldi fordírók, a nyaralók. Lehetett ebben része az ország-szerte itt-ott részben fölépített, de mintek szerencsén kikürti kólorának, is. Kikerült, hon vagynak mindannyian, de azért a brassói magyar társadalom ad magáról életét; egyetlen, olvasó-körök termeti csak egy kőszármű az ország-szerte minden idehaza sen lenének. A legtekintélyesebb brassói Magyar Társalg, melynek kétszáz tagjánál több van, nappal és este csakon üresen áll. Alig járunk napközbe oda látot olvasni 10—15-en. Ezok a kaszinó ügyvezetői törzsvendégei. A többi hol olvasnak, hol szórakoznak, nem tudjuk, az az, hogy nem mondjuk meg Az a 10—15 törzsvendég is átjárja a lapokat s aztán szép csendesen egyik a másik után elűnik. Ezsm-cseletről szép sínes. Mintha tölesek egy-mástól, mint a Bach korszakban. történt, elcsúsznak.

A vezetéshez napi események, pl az ország-szerte üljő megnyitása, a maholnap napirendre kerülő kötelező polgári lávassági, polgári anyakönyve vo-

nakozó törvényjavaslatok fölünk jöhetnek mehetnek. Többet mondunk A brassói Magyar Kaszinó érdekes igazgatója már két ízben haza össze a választmányi tagokk s egyszer sen gyűlést anyán ösre, hogy meg lehetett volna tartani a választmányi gyűlést. Pedig a kaszinó életétől követeli, hogy akár az építés, akár a berlet meghosszabbítása felett végre valahára döntsünk.

Küszöbön van a Jókai ünnep is, azt is rendezni kellene, de hogyan rendezze az igazgató 3—4 választmányi taggal, a kik oda leteleznek. Híj, helyesen van ez így? Tegy szívezt kézik mindenké is fejelen nem nekünk, hanem saját magának.

A brassói magyarság intéző bizottságát is megkereszednek. „Hol vagy te a kibe bizalmunk helyezett? „Serp flaneur” rendezett 1891-ben Kassuth 90 éves évfordulójára alkalmából, de már ebben az évben nem adott magáról életét. (Fogadn, mert rendezés hely gyűlést már e hó 26-án megkezdette Szerk.)

Ilyen szomoró állapot között élnek ma többi egyesület is, pl a magyar polgári kör, az Enke brassói választmány. Várjuk a magyar dalárdát is, hogy életet adjon, hogy későljön a fúvós vezény. Várjuk, várjuk; de hiábán várjuk. Egyedül a brassói magyar iparos illyegyletéről életet, hogy szorgalmasan készül egy előadásra. Hát a brassói magyar Kárpát egylet mikor lesz már megalapítva. A Dorothea és Magyar Prot. Nyögyletük hol vannak?

De nem szánalmunk els többeit, nem

említjük a brassói magyar középiskolák tanári egyletét. Minnek említésnek többetket is, ha mindent kihal a társadalmi élet, ha mindent romokban járunk. Ez így solá nem maradhat. Föl kell ébredni és munkára kell vetni kezünket. Mindenki a saját körében mozogjon meg és eszedekkedjen. Ne tőrjünk meg többé ez, hogy a Városkereszt brassói főkegyeletnek haljára 7—8 magyar jelenék meg, mint e hó 24-én megtörtént. Ha a romlás Brassóban passzív politikát és ez még ilyen humánus ezde mutatgól is, a mely az ő hátra is kiterjeszti jötekönyagság, passivitás, csinal nekünk nem szabad éket e téren követni.

De menjünk a város föllett legűljőbb a szabadba, a Hétalra a kőszármű ad magáról az ottani magyar értelmiség életét. Még azt sen tudjuk hogy van e kaszinójuk, ha tesznek e valamit ott a magyar közművelődési érdekében. Hogy nézzünk itt van, ezt tudjuk és örövendük gyarapodásának. De jól tudja az ottani magyar értelmiség, hogy nem csak te nyereit élünk. Ott azonban még csak levalamit a múlt nyáron is. A bácsfalusi ág, ev. templom-szép új orgonát, a tőrök ág, ev. egyház szép új paplakot mutatnak fel; a borsalmási ev. re. magyarság díszes új templomát épített és a magyar értelmiség ennek javára szép nyári mulatságot rendezett. Ezek mind örövendő jelek, legálabb mutatnak fel valamit itt is, ezt is. Csak hogy mindez nem elég. A társadalmi életet is föl kell vilnyítani az életünk. Ébredj magyar! Ne hagyjuk el magunkat sen Brassóban.

sem a vidéken. A társadalmi passzivitás éppen olyan veszélyes, mint a politikai. Mind a két téren megöli a szellem életét, Rohamosan közelednek az ézeli rövid napok, hosszú éjszakák. Adjának ezeken a hosszú éjszakákban minden irányban életet magunkról. A munkásság élet, a tétlenség halál. Ne várjuk halálunkat, midőn élhetünk, midőn oly sok itt a mi teendők.

T. T.

Politikai hírek.

Vasary a királyi nádor Vasary Károly hercegprímás vasárnap délután 3 órakor a király egyes kivánsára székhelyéről Buda-utazott. A hercegprímás elutazása, mint Esztergomból útváratások, számos összejövetelen van a kormány egy, hazapoltiki javaslatával és a pápa legutóbbi encziklikájával. A pápai encziklika megjelenése óta a hercegprímás meg nem volt a királyi kihallgatás s ennek következtében meg nem volt alkalma az encziklikáról a korona előtt véleményét nyilvánítani. Ha a kihallgatás következtében szíveskedés volna, hogy a hercegprímás a kormány javaslatait tárgyalásokba bocsátás, akkor Buda-utazás egyenesen Budapestre megy. A bícsi kihallgatás siettetni fogja az egyházi politikai kérdések megoldását, úgy hogy a parlament tárgyalásain megkezdése után a felmerült nehézségek legújabb része el lesz osztva.

Az ujhagyadgymnisztörvény. A király — mint Bécshől írják: vasárnap délelőn hosszabb kikálgatáson fogadta Kri-

As a barna fin. A kis Margitnak olyan jól esett, mikor haza került az a fin szőnyegre. Így szeretve volna, ha most is dőbe esne, ha most is ezzel olda szőnyeget a himes lapkán, meg az árva madár, de bíz a többé nem mesél.

Nem gondolt a szőke kis lányulnyat, azt mondta neki: „Margit, maga meg kis gyerekek, magának meg babu kell”, — és szaladott és sóhajtott a hosszú ruhás lányok után, a kik boldogulni ott a mikor odaszólt volt az a 15 éves szép, kiképzett a gyereket.

III. — Hallgas, asszony, hallgas! És folytatta Kálmán:

Tizenöt éves volt a szőke kis lány, huszonegy a barna fin. Most már nem mese volt a himes lepké, de valóság. Körültek a félszörzsimbórt; mindenki részére volt egy mosolya, egy tekintete, egy kezmozgása, mely megértette a körülötte rejtett mély ellátást, mely a komolyabb létet. Ez ott volt a barna fin komolyan. Hallgatag, Immadalt csöngött minden szóra; boldog volt, ha kis kezűtől dróthútt és ő gyönyörű kislányok. De hogy ne lett volna bájos, halgatag, mikor az az egykor sejtő aranyos kis lány azt mondta neki: „Majna, maga meg egészen gyermek, a szőke lányt, egészen, mikor nagyon komolyan beszél. Ott van a kislány hangja, mondanék neki mesét a jászadok rola, az való magának.”

As a barna fin majdnem azt, hogy őt gyerekek nézik az a hosszú pillás, sötét íves szemek sötét lány.

IV. — Kálmán, maga nem tudja tovább. Hallgatson hát rám:

— Óv mál el. A himes lepkék röpkedtek, valtakok körülötte, de — tudt! — már nem volt öröme bennük, mint eleinte. Útán zsonglások, tartalmatlanok találtak hízlegetek. Ottan érezte, hogy az a dologoz sőt, mely azokkal teire volt boldogtalan. Nem-mál, hogy az a sok-sok szép lepké körülötte röpked, érte ége. Észre jutott az ő barna borsókája, a ki neki mesét mondott jószíjlan korában, a ki neki mesze-mesze ján, erdőkben, hegyeken erdőt írt, erdőt írt, spaccabogart kerget, a lapókák cikkeket írt, mindent elmondta, de erre nem jött.

Aztan egyszer—megis olyan szép történet lett arról, olyan szép, komoly a nézése. S aztan meg is érte, milyen robusztus ez a szőke lányunk, mikor olyan udvariasan mondogatta.

„Milyen érdekes tud játszani, nagyság, a zongorán; milyen szép piros ez a szőke, de még sincsen olyan, mint a nagyság ajaka.”

As a szőke lány elszomoroitott — megkérdezte:

„Maga azért jött ide, hogy nekem mesel-

TÁRSALOM

Álmaim.

Mint hogyha rémült kövölégnek, belmégnek körül lenn árnyak. Polgár lebegnek csendes éjszakában Egy álomkép feletti szárnyak.

Ábrándok kor messé alkottak. A kőszárműből alkottak Polgáros jár körül, odáig, esekül. Lelet szívenem öde harmatot.

Beszélt elcsúszt szép időkről. Mál együtt éltek által egykoron; Szőre arany napokról, szép tavaszról. Máln egyémséit éltek boldogan.

Rombokból, a mál ő teremtetit. Szívemben, alkot új ábrándokat; Épit és újra rombol eljente. — Álmomban mál csak — kőd alakot.

Mí édes mégis ez az álom! Mí álom a valóság meséi. Reklit, ringató felült zöreinek. Mint kis gyermeknek dala éneke.

Salix.

Tempora mulantur.

(A „Brassó” szánán.)

Az a gügyédelt kis asszony oda tít a Kálmán ölébe, oda hajotta fejét szívére s áldomzva hallgatta a mesét.

I.

— Tudja, szíven, velgyszer egy pizzeke kis lány. Nagyon rég volt is meg olyan rég, ére 334 17 esztendővel, Világos szőke hajú, egyézen elakarta azt a kis anyagyalár, ha hánksának megírta lejegyzékét; olyan aranyosan sejtített az a kis baba, hogy csupa gyönyörűség volt. Nem volt több három esztendővel.

Lakott a szomszédok egy barna fin, úgy hívták, hogy nem is tudom, hogy hívták. Kilenen éves volt, nagyon szőke; azt a sejtőpó kis kislányt. Azt mondta neki: „Te vagy az én kis lányom, ide üss az ölébe s én mondom szőke sejt sejt.” S beszélt az aranybaba tündérrel, a himes lepkéről, az árva madáról, meg a földök kis nyújról.

Margitka hallgatta s mikor vége volt, megölelte a barna fint azt mondomta: „Tízbe bírt, én téled nagyon, de nagyon szeretlek, ud-mással isz mondom szőke mesét?”

II.

Az álmódor aranyoska folytatta tovább.

— Hat év múlt el, ő éves letta a kis lány,

Brassóvármegye főispánjától.

528. szám. 1893.

Pályázati hirdelmény.

A kormányzatoma bízott Brassó vármegye felvidéki és alsóvidéki járáskában 544—544 forint évi juttatás és 150—150 frt. utazási állványlány rendszerezett orvosi állásokba csemetel az 1886. évi XXI. t. cz. 60. §-a alapján pályázatot nyitok s felhívom mundaokot, kik ezen állások valamelyikét elenyert éhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 9. §-ban körülírt minőségűket illető igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzáam folyó évi október hó 10-ig nyújtsák be.

Kelt Brassóban, 1893. évi szeptember hó 4-én.
Maurer Mihály s. k. főispán.

420 (2—3)

Ügyvédi irodába szép írásu, némi jártassággal már bíró fiatal ember keresetlik

írnoknak.

Bővebb felvilágosítást a „Brassó” szerkesztősége (Kapu-utca 24. sz. a.) ad.

Kerestetik két szakácsné.

Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

BRASSÓI PORTLAND-CEZEMENT-GYÁR

ajánl jutányos árban

legjobb minőségű

portland- és roman cémentet.

Kapható:

Hesshaimer J. L. és Társa és Schmidt R. és Társa uraknál.

(S. 87.)

Barakuk számára a Rakodó-völgyben, keresünk október 1-ére egy ügyes, kaucozi képes

koreshmárost.

Bővebb felvilágosítást nyújt a „NAP” címűt vendégelőben lévő építkezési iroda, Brassó.

Több szobákból álló

szép lakás

nagy kerttel, kellemes felkésvel

SEPSI-SZENT-GYÖRGYÖN

Kiadó.

Bővebbet a tulajdonos: Bernstein Márknál Sepsí-Szt-Györgyön.

RUMPEL és NIKLAS mernokok és építési vállalkozók BUDAPESTEN.

Ajándék a folyó évi június hó 1-től fogva Brassóban telepitett vízvezeték berendezési és felszerelési üzletünket

lakházaknak, gyáraknak, nyaralókak nyitvány csemeteknek stb. berendezésére az egész ország és vizáramat mi állapodánk meglegetlen. Fűrdőberendezések különféle rendszer szerint; úrszek-berendezések német, angol és amerikai rendszer szerint; konyhamosorok, vízvezetési mál, fürdőszék stb. berendezések. Sok évi és nagy tapasztalattal, gyorsított szendély és nagy rakár folyóid azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy minden megbízásnak szakszerűen és a legrovidebb idő alatt meglegetlenek. Együttel meggyezünk, hogy minden szükséges kőműves, föld-, kőfaragó- és asztalosmunkákat, melyek berendezési munkálatainkkal együtt járnak, felelősség mellett elvállalunk.

Térlek és költségvetések díjaztat. Meghízásiok elfogadandó iradók- és mintaraktárunkban BRASSÓBAN, Tandachárpálot (Buzsár).

Van szerencsénk egyjelenleg határozzanak kijelentünk, hogy műszaki iradók- és felszerelési üzletünk a városi vízvezeték építéának befelőlése és írtam évi államunk ideje után is a helyi piacon igen sokat tartjuk és azt forrás vesztini 358/35—*)

RUMPEL és NIKLAS. mernokok.

A nagyszabasi földhitelintézet fizetési helye.

Első Erdélyi bank Brassóban

elfogad takarékpénztárakat, a kamatadót maga fizeti, 4 1/2 % -nyi kamatozásra*) s a kamatleszámlát váltókat 5 1/2 % -tól felebb, kölcsönt nyújt feladókra, azok felelőrtékű 6 % -nyi kamat mellett, először raktárpapírok és érejpénzre, azok 8 1/2 % -nyi árfolyam-értékig, ugyancsak nemesérmékre és árukra, értékük 1/3 -ig 5 % -tól felebb, vesz és elad a budapesti, bécsi és bukaresti tőzsdén jegyzett értékpapírokat, pénzemeket és külföldi váltókat napi árfolyam szerint, eszközök fizetéseket és beszedéseket, valamint utalványokat bel- és külföldi piacokra, — nemkülömben bizományilag mindenféle bankeszköz és földesbi műveleteket a legkedvezőbb feltételek mellett, bevált szelvények minden levonás nélkül, s leszámítolva azokat esedékesség előtt is, végül pedig ajánlja az államvasutat közvetlen közelében lévő, egész napon át a t. cz. közúti vendékezőre dílt

KÖZRAKTARAIT

*) Az alapszabályok értelmében egy a bevélt által választott bizottság igazgatja van az intézet állandó a legbiztosabb előrelátás alá van.

Hivatalos órák: reggelt 8 óráig déli 12 óráig.

I. Gíró-számla az osztrak-magyar banknál.

Posta cseppszámla 505 sz.

„ALBINA”

takarék- és hitelintézet.

BRASSÓI FŐKTELEPE

takarék-betéteteket 4 1/2 % -kal kamatoz, és önmaga fizeti a kamatadót,

váltókat 5 1/2 % -tól kezdve leszámítol,

jelzálogra 6 % értékig 6 % kölcsönöket ad,

értékpapírok és pénzértékekre a árfolyamuk 85 % -ig, nemese érmékre és árukra 1/3 -ig értéket kölcsönöket ad 5 1/2 % -tól kezdve,

vesz és elad Budapesten, Pécsben és Bukaresten jegyzett értékpapírokat, váltókat és deviseket a napi árfolyamban legutjánosban eszközök fizetéseket és incassokat, ellát és eszközök utalványokat az összes bel- és külföldi kereskedelmi piacokon,

bevált szelvények levonás nélkül és leszámítolva olyanokat lejárta előtt és vesz román értékpapírokkal napi szelvényeket a legmagas árában,

elválat mindenféle bankeszköz transzaksióknak bizományosi elintézését,

bérbeadja a km. államasuttat, brassói pályaudvaron közvetlen közelében azzal két vagány által összekötött Vasut-utca 45. sz. a lévő raktár-helyet, raktárát és tereit, végül biztosi az EQUITABLE new-yorki diétbiztosító társulat köviseletében, az ezen társulattal rendkívül jutányos feltételei mellett mindenféle kombinációban az ember életét

Irodai helyiség: Brassó, Főter, Kádársor 22. 1-ső emelet.

Hivatalos órák: 7 1/2 - 1 1/2 óra sz. pihenő órák 8-12. 242 (41—100)

Kaviár, tengeri halak, hal-konservek.

Angolai, lazárhalak, csomók, csomók, csomók 1 postahordó 4 m. 1/2 postahordó 2 m. 30 fr.

erős 3 75 1/2 2 20

külső 3 75 1/2 2 20

Gör anghoi, lazárhalak (szakított) körülbelül 25 adag 1 postahordó 4 50

Hering, (csak közpárlással) 2 20

Bismarck hering (szakított) csipős mártással 1 210

Leghíznabb sült, legjobbi tengeri hal 2 10

Rólmops (haring) kg. 40—45 drb. 2 20

Leghíznabb sült, legjobbi tengeri hal, hús és mustár-mártással 1 210

Angol Matjeshering, elősmódi, 30—40 drb. 2 20

Hollandi tölthering, kg. 38—38 drb. 2 20

Csemegehering, legjobbi angol mártással kg. 120—140 drb. 2 20

Orosz koronás-szalámi, csipős mártással 1 210

Cris-tóvali Anchovis, valódi északi fűvel 1 275

Angolai oroshal (sült mártással) 1 275

Scottish (sült csemegehering) kg. 80—100 drb. 2 20

Sardinia-szalá, a L'Anile, legjobbi minőségű 9 nagy vagy 16 kis doboz egy postacsemet 4 50

Érdelyi-Szil (csemegehering-anchovis) szakított 1 275

Brabant's ojúk, 1890 kti, legjobb minőségű 1 postahordó 6 20

Előny oroshal, (tengeri lazár) 1 postahordó 4 40

Kéti kácsiál, 1 adics 160—200 darab 1 főt 1 20 kr., 2 adics 160 postacsemet 1 75

Kéti füstölt hering kg. 40—45 drb. 1 postahordó 1 50

Lazárhering, nagy, kis, füstölt (tengeri lazár) 1 225

Angolai, füstölt (tengeri lazár) 1 postahordó 1 50

Lazár füstölt (tengeri lazár) (kg.) 4 doboz átlagosan 15—20 km-nyire dobozoknál 2 25

Oroshal, szarke, nagy, szarke, nagy 1 kilo 2 75

külső-szemű 1 kilo 3 75

Altona-kaviár (gídlus) Astrakhan-tól 1 kilo 2 75

Prisá togoi halak, tengeri csukák, gídlusok stb. 1 postahordó 2 25

Bérmentesen minden osztrak-magyar postahordóval elősmóds nélkül, utánvett mellett káld

PHILIPP RICHARD PETERS, Altona (Holstein)